

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wieloletniego planu odbudowy populacji włócznika śródziemnomorskiego oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 1967/2006 i (UE) 2017/2107”

[COM(2018) 229 final – 2018/0109 (COD)]

(2018/C 440/30)

Samodzielny sprawozdawca: **Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE**

Wniosek o konsultację	Parlament Europejski, 2.5.2018
Wniosek o konsultację	Rada, 14.5.2018
Podstawa prawna	Art. 43 ust. 2 i art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Decyzja Zgromadzenia Plenarnego	22.5.2018
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego
Data przyjęcia przez sekcję	5.9.2018
Data przyjęcia na sesji plenarnej	19.9.2018
Sesja plenarna nr	537
Wynik głosowania	181/1/3
(za/przeciw/wstrzymało się)	

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES zasadniczo popiera wniosek Komisji Europejskiej mający na celu transpozycję do prawa Unii zalecenia 16-05 Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony Tuńczyka Atlantyckiego (ICCAT), które ustanawia wieloletni plan odbudowy populacji włócznika śródziemnomorskiego i które dąży do tego, by do 2031 r. biomasa tej populacji mogła osiągnąć poziom odpowiadający maksymalnemu podtrzymywalnemu połowowi przy co najmniej 60-procentowym prawdopodobieństwie realizacji tego celu.

1.2. Komitet stwierdza, że Komisja Europejska nie ograniczyła się do transpozycji wspomnianego zalecenia ICCAT, ale wprowadziła również do swojego wniosku szereg punktów, których zalecenie nie uwzględnia, a które mogą postawić flotę europejską w niekorzystnej konkurencyjnej sytuacji względem flot państw trzecich graniczących z Morzem Śródziemnym, takich jak Maroko, Algieria, Tunezja i Turcja, które również zajmują się tego typu połowami. W związku z tym i w celu uniknięcia poważniejszych niż w przypadku innych krajów konsekwencji społeczno-gospodarczych dla przedsiębiorców i pracowników europejskich, EKES nalega, aby współustawodawcy wzięli pod uwagę wspomniane niżej uwagi szczegółowe.

1.3. EKES wzywa Komisję, państwa członkowskie i państwa graniczące z Morzem Śródziemnym do uruchomienia wszystkich niezbędnych środków w celu całkowitego wyeliminowania pławnic, których używanie jest zabronione od 1998 roku, aby uniknąć chwywania i nielegalnej sprzedaży włócznika śródziemnomorskiego, złagodzić wpływ na rynek i zapobiec nieuczciwej konkurencji, jaką stanowi to dla floty stosującej się do norm.

2. Streszczenie wniosku Komisji

2.1. Zważywszy na niepokojącą sytuację włócznika śródziemnomorskiego (*Xiphias gladius*), ICCAT przyjęła podczas dorocznego posiedzenia w 2016 r. zalecenie 16-05, w którym ustanawia się 15-letni plan odbudowy tego gatunku. W zaleceniu określono zasady ochrony śródziemnomorskiego stada włócznika, zarządzania nim i jego kontroli, tak aby do 2031 r. jego biomasa mogła osiągnąć poziom odpowiadający maksymalnemu podtrzymywalnemu połowowi przy co najmniej 60-procentowym prawdopodobieństwie realizacji tego celu.

2.2. Wniosek stanowiący przedmiot niniejszej opinii ma na celu transpozycję do prawa Unii wspomnianego zalecenia, mającego bezpośrednie zastosowanie od 2017 r., aby umożliwić Unii wywiązanie się ze zobowiązań międzynarodowych oraz zapewnić podmiotom gospodarczym pewność prawa w odniesieniu do zasad i obowiązków, którym podlegają.

2.3. Główne elementy planu odbudowy są następujące: ustanowienie całkowitego dopuszczalnego połowu na poziomie 10 500 ton, który będzie systematycznie redukowany; ustanowienie minimalnego rozmiaru odniesienia do celów ochrony na 100 cm od początku pyska do rozwidlenia ogona lub dla ryb o masie w relacji pełnej 11,4 kg lub masie 10,2 kg po usunięciu skrzel i wypatroszeniu; ustanowienie maksymalnej liczby 2 500 haków, które mogą być zanurzone lub zabrane na pokład; 3-miesięczny okres zamknięty od 1 stycznia do 31 marca każdego roku; ograniczenie liczby uprawnionych statków i środki kontroli analogiczne do istniejących w przypadku tuńczyka błękitnopłetwego.

3. Uwagi ogólne

3.1. EKES zgadza się co do konieczności transpozycji do prawa Unii zalecenia 16-05 ICCAT, w związku z czym popiera inicjatywę Komisji Europejskiej.

3.2. Jednakże Komitet zaobserwował, że wniosek Komisji Europejskiej wykracza poza zalecenie ICCAT i wprowadza nowe wymogi, które nie są w nim zawarte. Mając na uwadze, że przedmiotowa populacja eksploatowana jest nie tylko przez flotę unijną, ale także przez inne kraje graniczące z Morzem Śródziemnym – czy to przez połowy ukierunkowane, jak w przypadku Maroka, Algierii, Tunezji czy Turcji, czy też przez połów przypadkowy – Komitet nie uznaje za stosowne jednostronne wprowadzenia wspomnianych środków dodatkowych, zważywszy że mogłyby one postawić flotę unijną w niekorzystnej sytuacji i spowodować konsekwencje społeczno-gospodarcze dla podmiotów UE inne niż dla pozostałych krajów uczestniczących w połowach.

3.2.1. W odniesieniu do przyszłych negocjacji Komitet nalega, aby Komisja Europejska współpracowała intensywniej z państwami trzecimi w ramach ICCAT aż do osiągnięcia porozumień, które bez zachwiania konkurencji pomiędzy rybakami przyspieszyłyby odbudowę biomasy i osiągnięcie poziomu odpowiadającego maksymalnemu podtrzymywalnemu połowowi.

3.3. Komitet przypomina Komisji, że używanie pławnic w celu chwytania włócznika śródziemnomorskiego jest zakazane od 1998 r. Mając na uwadze wpływ na stan populacji włócznika śródziemnomorskiego, jaki ma nielegalne użycie przez niektóre podmioty gospodarcze tego zakazanego narzędzia, oraz nieuczciwą konkurencję, jaką stanowi to dla podmiotów gospodarczych stosujących się do norm, EKES domaga się od Komisji, państw członkowskich i państw nadbrzeżnych, by podjęły wszelkie konieczne środki w celu całkowitej eliminacji pławnic.

4. Uwagi szczegółowe

4.1. Artykuł 8, który ustanawia ograniczenie zdolności połowowej w zależności od rodzaju narzędzia, nie jest zawężony do transpozycji treści ustępu 6 zalecenia ICCAT – „W okresie realizacji planu odbudowy stosuje się ograniczenie zdolności połowowej. W 2017 r. CPC⁽¹⁾ ograniczą liczbę swoich statków rybackich uprawnionych do połowu włócznika śródziemnomorskiego do średniej rocznej liczby ich statków, które poławiały, zatrzymywały na burcie, dokonywały przeładunku, transportu lub wyładunku włócznika śródziemnomorskiego w okresie 2013–2016. Jednakże CPC mogą zdecydować o użyciu liczby swoich statków, które poławiały, zatrzymywały na burcie, dokonywały przeładunku, transportu lub wyładunku włócznika śródziemnomorskiego w 2016 r., jeśli liczba ta jest mniejsza od średniej rocznej liczby statków w okresie 2013–2016. Ten limit stosuje się w zależności od rodzaju narzędzia dla statków łowczych – lecz ogranicza go do opcji, która pozwala uzyskać mniejszą liczbę statków. W związku z tym Komitet zaleca zastosowanie dosłownego zapisu ustępu 6 zalecenia 2016-05 ICCAT.

4.2. EKES przewiduje, że zapis art. 10 ust. 2 może spowodować niejasności, gdyż może zostać zinterpretowany jako całkowity zakaz użycia takli, podczas gdy w rzeczywistości celem zalecenia ICCAT jest unikanie chwytania młodych osobników włócznika, które mogłyby zostać złapane na małe haczyki używane przez statki łowiące tuńczyka białego w Morzu Śródziemnym. Dlatego Komitet sugeruje następujący zapis: „W celu ochrony włócznika śródziemnomorskiego stosuje się okres zamknięty dla ukierunkowanych połowów tuńczyka białego w Morzu Śródziemnym (*Thunnus alalunga*) od dnia 1 października do dnia 30 listopada każdego roku”.

4.3. Art. 14 ust. 2 należy do przepisów, w których Komisja jest bardziej restrykcyjna niż przewidziano w zaleceniu ICCAT, ponieważ stanowi on, że „zezwała się na obecność dodatkowych zastępczych nieuzbrojonych 2 500 haków na statkach rybackich odbywających rejsy dłuższe niż 2 dni”. Z kolei ICAAT w ustępie 18 zezwala na uzbrojenie haków. Wniosek Komisji spowodowałby problem operacyjny dla załóg statków, które mają coraz więcej obowiązków do wypełnienia. Dlatego EKES zaleca wyeliminowanie wyrażenia „nieuzbrojonych” ze wspomnianego artykułu oraz użycie treści ustanowionej w samym zaleceniu: „Dla rejsów dłuższych niż 2 dni można zezwolić na obecność na pokładzie drugiego zestawu uzbrojonych haków pod warunkiem że będzie on odpowiednio przymocowany i rozmieszczony na dolnych pokładach, tak aby nie mógł być z łatwością użyty”.

⁽¹⁾ Umawiające się strony Konwencji ICCAT.

4.4. Art. 18 ust. 2 stanowi, że „na potrzeby kontroli nie wolno przerywać przekazywania danych VMS⁽²⁾ przez statki łowcze upoważnione do aktywnych połowów włócznika śródziemnomorskiego, kiedy przebywają one w porcie”. Komitet szacuje, że wniosek ten może generować niepotrzebne dodatkowe koszty dla rybaków, w związku z czym proponuje – na podstawie art. 18 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 404/2011 z dnia 8 kwietnia 2011 r. ustanawiającego szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 ustanawiającego wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa – aby zezwolono na wyłączenie satelitarnego systemu monitorowania statków (VMS) w porcie, pod warunkiem zagwarantowania, że wyłączenie i włączenie VMS nastąpi w tej samej pozycji statku.

4.5. W art. 20 ust. 2 Komisja ponownie wykracza poza postanowienia zalecenia 2016-05 ICCAT. Proponuje obecność obserwatorów naukowych na co najmniej 20 % takłowców prowadzących ukierunkowane połowy pelagiczne włócznika śródziemnomorskiego. Natomiast zalecenie ICCAT stanowi w ustępie 44, że: „każda Strona zapewni obecność krajowych obserwatorów naukowych na co najmniej 5 % swoich takłowców o całkowitej długości większej niż 15 m, prowadzących ukierunkowane połowy pelagiczne włócznika śródziemnomorskiego”. EKES uznaje za nieuzasadnione i niewspółmierne zwiększenie obecności do 20 %, jako że chodzi o statki małych rozmiarów, borykające się z problemami przestrzeni i kosztów, dla których spełnienie wymogu oznaczałoby poważne komplikacje. Ponadto floty państw trzecich nadal mogłyby zabierać obserwatorów jedynie na 5 % statków. Dlatego Komitet zaleca utrzymanie obowiązkowych 5 % wymaganych przez ICCAT.

4.6. Art. 24 ust. 2 stanowi, że kapitanowie unijnych statków rybackich o długości całkowitej poniżej 12 metrów powinni, co najmniej na cztery godziny przed przewidywanym czasem przybycia do portu, przekazać właściwym organom państwa członkowskiego szereg informacji. W świetle problemów, jakie niniejszy wymóg może w pewnych sytuacjach stanowić dla floty o małej skali, EKES proponuje dodać zdanie, które pozwoli państwom członkowskim na modyfikację 4-godzinny okresu powiadomienia w szczególnych przypadkach. Przykładowo można zastosować zapis podobny do zawartego w art. 31 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2016/1627 w sprawie planu odbudowy zasobów tuńczyka błękitnopłetwego: „W przypadku gdy państwa członkowskie są upoważnione na mocy obowiązującego prawodawstwa unijnego do stosowania okresu powiadomienia krótszego niż okres, o którym mowa w ust. 1 i 2, informacje o szacunkowych ilościach tuńczyka błękitnopłetwego zatrzymanego na statku mogą zostać przekazane w tym obowiązującym terminie przed przybyciem. Jeżeli łowiska znajdują się mniej niż cztery godziny od portu, szacunkowa ilość tuńczyka błękitnopłetwego zatrzymanego na statku może zostać zmieniona w dowolnym momencie przed przybyciem

Bruksela, dnia 19 września 2018 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽²⁾ System monitorowania statków.